

स्थानीय राजपत्र

देवघाट गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ५ संख्या: ६ मिति: २०७८/०८/१६

भाग — २

दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन
अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि,
२०७८

देवघाट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
देवघाट, तनहुँ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन

अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि,

२०७८

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत मिति: २०७८/०८/१२

प्रमाणित मिति: २०७८/०८/१६

प्रस्तावना: देवघाट गाउँपालिका पशुपंक्षी विकासको क्षेत्रमा निरन्तर क्रियाशील रहदै आएको छ। कृषकले उत्पादन गरेका कृषि तथा पशुपंक्षी उपजको लागत न्यूनिकरण गरी उत्पादित बस्तुलाई बजार प्रतिस्पर्धी बनाउँदै कृषकलाई नियमित प्रोत्साहन गरि उत्पादन बृद्धि गराउनु पर्ने आवश्यकता छ । दुग्ध उत्पादन, संकलन, तथा वितरण गर्ने दुग्ध सहकारी संस्थालाई जिम्मेवार बनाई उक्त संस्था मार्फत दूध बिक्री गर्ने कृषकहरूलाई बिक्री परिमाणका आधारमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा कृषक बर्गमा उत्साह बढ्न गई हाल बिद्यमान उत्पादनमा बृद्धि समेत भई कृषकलाई प्रतिस्पर्धी तथा व्यवसायिक बनाउन देवघाट गाउँपालिका कार्यालय आ.व. २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम मार्फत कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहयोग गर्नको लागि बजेटको व्यवस्था भए अनुसार देवघाट गाउँपालिकाले “दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि, २०७८” बनाई अनुदान वितरण प्रकृत्यालाई व्यवस्थित, सरल, सहज, प्रभावकारी तथा पारदर्शी बनाउन देवघाट गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ को दफा ४ बमोजिम देवघाट गाउँपालिकाले यो कार्यविधि तयार गरि लागू गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि, २०७८” रहेको छ ।

- (२) यो कार्यविधि देवघाट गाउँपालिका भरी तुरुन्त लागू हुनेछ ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
- क) “कार्यालय” भन्नाले देवघाट गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, देवघाट, तनहुँ सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “कार्यविधि” भन्नाले कार्यालयले तयार पारेको दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहान अनुदान सहयोग कार्यक्रम कार्यविधि, २०७८ सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “समिति” भन्नाले दफा ६ अनुसारको समिति सम्झनु पर्दछ ।
- घ) “दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था” भन्नाले दुध उत्पादन गर्ने उद्देश्यले दर्ता भएका सरकारी संस्था वा दुधको उत्पादन गर्ने उद्देश्य सहित दर्ता भएका कृषि सहकारी वा बहुउद्देशिय सहकारी भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
३. **उद्देश्यहरू:**
- क) दुधको गुणस्तरमा सुधार गरि मापदण्ड अनुसार दुग्ध उत्पादन क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धात्मक, प्रतिष्ठीत, सम्मानित एवं दिगो रूपले विकास गर्ने ।
- ख) अनुदान वितरण नीतिलाई उत्पादनमा आधारित बनाउने ।
- ग) ठूला, साना तथा सिमान्तकृत कृषकहरूलाई संगठित तथा बजारमुखी बनाउने ।
- घ) अनुदान वितरण प्रकृत्यालाई सरल, सहज, प्रभावकारी तथा पारदर्शी बनाउने ।
४. **कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृत्या:** (क) दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाहरूलाई लक्षित गरी अनुसूची - १ को ढाँचामा प्रस्ताव आव्हान गरिने छ ।
- ख) दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्थाहरूले तोकिएको म्याद भित्र अनुसूची २ को ढाँचामा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित पशु सेवा शाखामा आवेदन दिनुपर्नेछ । यस कार्यक्रममा

सम्मिलित हुन चाहने सहकारी संस्थाले दफा ५ बमोजिम मापदण्ड पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

- ग) दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्थाहरुबाट आएका आवेदनहरुलाई अनुदान व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन समितिले स्वीकृत गर्नेछ ।
  - घ) अनुदानको लागि छनौट भएका दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ/संस्थासंग कार्यालयले अनुसूची ३ बमोजिम सम्झौता गर्नेछ ।
  - ङ) सम्झौता पछि छनौट भएका दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाहरुलाई कार्यालयबाट विनियोजित बजेटको परिधिभित्र रही उक्त संस्थाको नाममा सञ्चालन भएको बैंक खातामा अनुदान रकम उपलब्ध गराउने छ ।
  - च) अनुदान रकम प्राप्त गर्नको लागि सहकारी संस्थामा आवद्ध भएका कृषकहरुलाई सहकारी संस्थाहरुमा दुग्ध संकलन रेकर्ड, विनियोजित बजेट तथा अडिट रिपोर्टका आधारमा प्रति लिटर दुग्धको रु ०.५० पैसादेखि रु २ । सम्म (अक्षरूपी पचास पैसा देखि दुई रुपिया सम्म मात्र) उपलब्ध गराइनेछ ।
  - छ) दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाहरुले आफूमा आवद्ध वा उक्त संस्थामा दुग्ध संकलन गर्ने मापदण्ड पूरा गरेका कृषकहरुलाई अनुदान रकम बैंक/वित्तीय संस्थामा रहेको खातामा जम्मा गरेको वा ब्यक्तिलाई बुझाएको प्रमाण सहितको पूर्ण विवरण कार्यालयमा तोकिएको समयमै पेश गर्नुपर्नेछ ।
५. **दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाको मापदण्ड:** दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्थाको मापदण्ड देहाय बमोजिमको हुनेछ:
- क) दैनिक संकलित दूध, दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था आफैले प्रशोधन गर्ने वा अन्य डेरी उद्योगलाई बिक्री गरी दूध र दुग्ध जन्य पदार्थहरुको बेचबिखनको प्रबन्ध गरेको हुनुपर्नेछ ।

- ख) गत आ.ब को श्रावण महिना देखि आषाढ मसान्त सम्म गरेको दुधको कारोवारको मासिक अभिलेख प्रमाणित गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ग) सहकारीले कारोवार गर्ने गरेको दूधको गुणस्तर न्यूनतम मापदण्ड भित्र परेको हुनुपर्ने ।
- घ) सम्बन्धित सहकारीले आफूमा आबद्ध भएका कृषकहरुलाई मापदण्ड बनाई अनुदान वितरण गरी कार्यालयमा अनुदान वितरण गरेको प्रमाण कार्यालयमा तोकिएको समय भित्र पेश गर्नुपर्नेछ । अनुदान वितरण पारदर्शी तवरले गरेको हुनुपर्नेछ साथै सही तरिकाले अनुदान वितरण गरेको नपाईएमा सहकारी संस्थालाई कार्यालयले कानून बमोजिम कारवाही गर्न सक्नेछ ।
६. **समिति सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिमको अनुदान व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन समिति गठन हुने छ ।
क) आर्थिक	विकास	समितिको	संयोजक
- संयोजक			
ख) शाखा	प्रमुख,	सहकारी	शाखा
- सदस्य			
ग) शाखा	प्रमुख,	पशु	सेवा शाखा
- सदस्य-सचिव			
- (२) अनुदान व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन समितिले आवश्यकता अनुसार कुनै बिज्ञ, विशेषज्ञ वा पदाधिकारीलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(३) अनुदान व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: यस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ:—

(क) आवश्यक परेमा समितिले फिल्ड प्रमाणीकरण टोली गठन तथा सहजीकरण गरी कार्य गराउने।

(ख) अनुदान रकम तोक्ने।

(ग) दुग्ध उत्पादन सहकारीहरूको स्थलगत अनुगमन र निरीक्षण गरि अनुदान व्यवस्थापन तथा मूल्याङ्कन समितिले प्रतिवेदनको आधारमा औचित्य हेरी सिफारिस सगै स्वीकृत गर्ने छ।

७. **अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था:** यस कार्यक्रमको अनुगमन कार्यालयले आवश्यकता अनुसार गर्नेछ। अनुगमन/निरीक्षण प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले प्रमाणित गरेपछि अनुदान रकम भुक्तानी हुनेछ।

८. **सेवा सुविधा:** यस कार्यविधि बमोजिम गठन भएका समितिहरूको बैठकमा उपस्थित पदाधिकारीहरूलाई कार्यमा थप जिम्मेवारी तथा प्रोत्साहनको लागि बैठक भत्ता कार्यालयबाट नियमानुसार उपलब्ध हुनेछ। अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा स्थलगत निरीक्षण कार्यको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो कार्यमा सम्लग्न व्यक्तिहरूलाई नियमानुसार भत्ता कार्यालयबाट भुक्तानी हुनेछ।

९. **थपघट वा हेरफेर:** यस कार्यालयको कार्यान्वयन पक्षलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन कार्यालयले आवश्यकता अनुसार गाउँकार्यपालिका बैठकबाट थपघट, हेरफेर तथा खारेज गर्न सक्नेछ।

अनुसूची - १

(दफा ४ को “क” सँग सम्बन्धित)

दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादकको आधारमा प्रोत्साहान अनुदान सहयोग कार्यक्रममा कृषकहरूलाई दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था मार्फत अनुदान उपलब्ध गराउने प्रयोजनको लागि प्रस्ताव आव्हानको ढाँचा:

देवघाट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, देवघाट, तनहुँ

सूचना (प्रथम पटक प्रकाशन गरिएको मिति: .....)

देवघाट गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, देवघाट, तनहुँको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्वीकृत दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादकको आधारमा प्रोत्साहान अनुदान सहयोग कार्यक्रम अनुसार ईच्छुक दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्थाले यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ दिन भित्र यस कार्यालयमा निम्न अनुसारका कागजात विवरण सहित दूधमा अधिकतम रु. २५ पैसा प्रति लिटर अनुदानको लागि प्रस्ताव पेश गर्नुहुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ । आवश्यक संक्षिप्त कार्ययोजना तथा अन्य आवश्यक अनुसूचीहरू गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त गर्न सकिने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

आवश्यक कागजातहरू:

१. अनुसूची २ बमोजिमको आवेदन पत्र ।
२. सहकारी संस्था दर्ता प्रमाण पत्रको छायौँ प्रति (नविकरण गर्नुपर्ने भएमा सो समेत गरेको) ।
३. पान दर्ता प्रमाण पत्र तथा कर चुक्ता प्रमाण पत्रको छायौँ प्रति ।
४. गत आ.व. को प्रमाणित अडिट रिपोर्टको छायौँ प्रति ।
५. सहकारीको कार्यसमिति बैठकको अनुदान उपलब्ध गराई पाउँ भन्ने व्यहोराको निर्णय प्रति ।
६. अनुसूची ५ बमोजिमको विवरण भरेको विवरण फाराम ।
७. सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

अनुसूची - २

(दफा ४ को "ख" सँग सम्बन्धी)

दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहगोग कार्यक्रममा सहकारी संस्थाले कार्यालयमा दिने आवेदन पत्रको ढाँचा

मिति: २०७८.../...../....

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,

देवघाट गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

देवघाट, तनहुँ ।

विषय: दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहगोग कार्यक्रममा सहभागी हुन पाउँ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा तहाँ कार्यालयको मिति..... गते प्रकाशन गरिएको सूचना अनुसार यस ..... सहकारी संस्था.....ले दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहगोग कार्यक्रमको लागि कार्यक्रममा समावेश हुन ईच्छुक रहेकाले तपशील अनुसारका कागजात सहित यो निवेदन पेश गरेका छौं ।

तपशील:

१. सहकारी संस्था दर्ता प्रमाण पत्रको छायाँ प्रति (नविकरण गर्नुपर्ने भएमा सो समेत गरेको) ।

२. पान दर्ता प्रमाण पत्र तथा कर चुक्ता प्रमाण पत्रको छायाँ प्रति ।

३. गत आ.बको प्रमाणित अडिट रिपोर्टको छायाँ प्रति ।

४. सहकारीको कार्यसमिति बैठकको अनुदान उपलब्ध गराई पाउँ भन्ने व्यहोराको निर्णय प्रति ।

५. अनुसूची - ५ बमोजिमको विवरण भरेको फारम ।

६. .... नं. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र ।

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ५,

संख्या: ६,

मिति: २०७८/०८/१६

निवेदक

दस्तखतः

नाम थरः

पदः

ठेगानाः

सम्पर्क नं.

सहकारी संस्थाको छापः

अनुसूची - ३
(दफा ४ को "घ" सँग सम्बन्धीत)

दुई पक्षीय सम्झौता पत्र

देवघाट गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, देवघाट, तनहुँ (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र ..... सहकारी संस्था, ... (यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) बीच उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहयोग कार्यक्रममा तपशीलका शर्तहरूको अधीनमा रही यो सम्झौता दुबै पक्षबाट पालना गर्ने/गराउने गरी दुईपक्षीय सम्झौता गरिएको छ ।

तपशील:

१. प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई स्वीकृत भए अनुसारको रकम रु. .... (अक्षरूपी.....) दोस्रो पक्षलाई बैंक खातामा पेशकी स्वरूप बैंक खातामा एकमुष्ट रुपमा एकाउण्ट पेयी चेक मार्फत जम्मा गरिदिनेछ ।
२. दोस्रो पक्षले वडा समितिका सदस्य समेतको उपस्थितिमा कार्यसमिति बैठक बसी मापदण्ड तयार पारी कृषकलाई कुनै भेदभाव नहुने गरी मापदण्ड बमोजिम अनुदान रकम कृषकलाई एकमुष्ट बितरण गर्नुपर्नेछ ।
३. दोस्रो पक्षले प्रथम पक्ष समक्ष अनुदान उपलब्ध गराएको भरपाई यस सम्झौता पश्चात रकम उपलब्ध भएको बढिमा एक महिना भित्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
४. अनुदानको रुपमा प्राप्त रकमलाई कुनै पनि बाहानामा अन्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन खर्चमा कटाउन पाउने छैन ।
५. दोस्रो पक्षले अनुदान रकमको चेक प्राप्त पश्चात एक महिना सम्म पनि कृषकलाई रकम बितरण गर्न नसकेमा वा दुरुपयोग गरेको पाईएमा प्रथम पक्षले कानून बमोजिम कार्यवाहीको लागि प्रकृया अगाडि बढाउन सक्नेछ ।

६. अनुदान वितरण कार्य पारदर्शी तथा प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि दोस्रो पक्षले जिम्मेवारी लिनुपर्नेछ ।
७. यस सम्झौतामा उल्लेखित कुराहरु यसै बमोजिम तथा अन्य कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

मिति: २०...../...../.....

दोस्रो पक्ष

प्रथम पक्ष

दस्तखत:

दस्तखत:

नाम:

नाम:

पद:

पद:

सहकारी संस्थाको नाम:

कार्यालयको नाम:

ठेगाना:

ठेगाना:

छाप:

छाप:

प्रमाणित गर्ने

.....

दस्तखत

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची - ४
(दफा नं. ५ सँग सम्बन्धीत)

दुग्ध उत्पादक कृषकलाई उत्पादनको आधारमा प्रोत्साहन अनुदान सहयोग
कार्यक्रममा सहभागी हुने सहकारी संस्थाको विवरण:

१. सहकारी संस्थाको नाम:
२. ठेगाना:
३. सहकारी दर्ता मिति:
४. कुल सदस्य संख्या:
५. गत वर्षको कुल दूध संकलन लिटरमा: औषत दैनिक:.....लि.,
मासिक:.....लि., र बार्षिक: .....लि.
६. गत वर्षको अधिकतम दूध संकलन महिना र परिमाण: ..... महिना,
.....लि.
७. गत वर्षको न्यूनतम दूध संकलन महिना र परिमाण: ..... महिना, ...लि.
८. मिल्क एनलाईजरको प्रयोगको अवस्था: भएको/ नभएको .....
९. बार्षिक साधरण सभाको अवस्था: भएको/ नभएको
१०. जम्मा संकलन केन्द्र:
११. दूध उत्पादन गर्ने कृषकको संख्या:
१२. पशु बीमा गरेका कृषकको संख्या:
१३. रेकर्ड राख्न कम्प्युटर प्रयोगको अवस्था: भएको/ नभएको
१४. सहकारीको चिलिड सेण्टरको अवस्था: भएको/नभएको भएमा कति
क्षमताको भएको:
१५. दूधको बिबिधिकरणको अवस्था: भएको/नभएको
१६. सहकारीको संचालक समितिको बैठकको अवस्था: नियमित/अनियमित

आज्ञाले

नरहरि सापकोटा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत